

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu **E. F., s.r.o., G.,** 816 04 Bratislava, IČO: X., proti žalovanej **G. R.,** nar. X., bytom H. X., 040 11 Košice, o zaplatenie 25 000 Sk s príslušenstvom zo zmenky, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3. mája 2007 č. k. 16 Zm 2215/04-63, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3. mája 2007 č. k. 16 Zm 2215/04-63 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e.**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie:

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 3. mája 2007 zrušil zmenkový platobný rozkaz vydaný tamojším súdom dňa 13.07.2004 pod č. k. 16 Zm 2215/04-8 v časti o zaplatenie 20 000 Sk zmenkovej istiny so 6% úrokom od 04.06.2004 do zaplatenia, 66 Sk zmenkovej odmeny a 750 Sk trov konania a vo zvyšku o zaplatenie 5000 Sk zmenkovej istiny so 6% úrokom od 04.06.2004 do zaplatenia, 17 Sk zmenkovej

odmeny a výroku o trovách konania vo výške 500 Sk ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 750 Sk náhrady trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd na návrh žalobcu po predložení originálu zmenky vydal dňa 13.07.2004 zmenkový platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 25 000 Sk so 6% úrokom od 04.06.2004 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 83 Sk a 1250 Sk náhrady trov konania. Vo včas podaných námietkach žalovaná uviedla, že žalobca jej na základe zmluvy o úvere č. 3310083001 z 27.10.2003 poskytol úver 20 000 Sk, ktorý sa zaviazala splatiť v šiestich splátkach po 5000 Sk. Päť splátok riadne zaplatila, ale v čase splatnosti poslednej splátky bola hospitalizovaná a prostredníctvom SMS správy bola informovaná, že jej z účtu bola zinkasovaná suma 5000 Sk, o ktorej sa domnievala, že ide o splátku úveru pre žalobcu. Až po obdržaní pokusu o zmier preverovala situáciu v banke, kde sa dozvedela, že išlo o omyl, pretože v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov na účte splátka nebola zinkasovaná. Situáciu sa pokúšala so žalobcom riešiť, ten ale nemal záujem o komunikáciu. Vzhľadom na okolnosti omeškania s poslednou splátkou vyslovila nesúhlas so zmenkovým platobným rozkazom. Žalobca vo vyjadrení k námietkam navrhol ponechať zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu v platnosti s tým, že ide o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške piatich splátok, z toho pokuta vo výške dvoch splátok za omeškanie so zaplatením poslednej splátky úveru a tri splátky ako dôsledok vymáhania nároku súdnou cestou.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že v čase splatnosti zmenky 03.06.2004 už bol splatený celý úver, čo bolo známe aj žalobcovi, keďže zmenkovú sumu 25 000 Sk tvorí iba zmluvná pokuta podľa čl. 5 bod 5.2 zmluvy o úvere, a to za omeškanie so splatením poslednej splátky vo výške dvoch splátok, ktorá sa zvýšila na päť splátok z dôvodu, že žalovaná neplnila svoje povinnosti a žalobca bol preto nútený obrátiť sa na súd. S prihliadnutím na výšku poskytnutého úveru a sumu 10 000 Sk, ktorú žalovaná zaplatila navyše, dospel súd k záveru, že uplatnenie zmluvnej pokuty vo výške 25 000 Sk v čase úplného splatenia úveru je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a preto v zmysle § 265 Obchodného zákonníka výkon tohto práva nemôže požívať právnu ochranu. Pretože však

žalovaná neuhradila poslednú splátku úveru včas, súd s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu využil svoje moderačné oprávnenie podľa § 301 ObZ a uplatnenú zmluvnú pokutu znížil na výšku jednej splátky, t. j. na sumu 5000 Sk a z tejto sumy priznal žalobcovi aj príslušenstvo. Žalovanej, ktorá mala v konaní o prejednaní námietok úspech v prevažnej časti, priznal súd náhradu trov konania vo výške 750 Sk.

Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd zrušil vydaný zmenkový platobný rozkaz, podal žalobca odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Uviedol, že so žalovanou uzavrel dňa 27.10.2003 zmluvu o úvere, v ktorej sa zaviazala zaplatiť mu 30 000 Sk v šiestich splátkach po 5000 Sk do 15. dňa príslušného mesiaca počnúc dňom 3.11.2003 a na zabezpečenie pohľadávok zo zmluvy vystavila zmenku bez protestu na rad žalobcu, pričom podmienky jej uplatnenia sú uvedené v čl. 6 zmluvy. Žalovaná sa dostala do omeškania s platením šiestej splátky, čím vznikol žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu vo výške dvoch splátok, a pretože žalovaná svoj dlh nespĺnila ani po pokuse o zmier, žalobca sa obrátil na súd, čím mu vznikol nárok na zvýšenú zmluvnú pokutu vo výške piatich splátok, čo predstavuje 25 000 Sk. Žalovaná súhlasila so všetkými podmienkami úveru, preto žalobca má za to, že súd nemal použiť moderačné oprávnenie na zníženie zmluvnej pokuty. Jej výška súvisí s rizikovosťou poskytovania úveru, keď žalobca ako nebankový subjekt na rozdiel od bánk poskytuje úvery aj klientom s nižšou bonitou. Domnieva sa preto, že podmienky splácania úveru sa nepriečia dobrým mravom, ani nie sú v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti v celom rozsahu.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok v napadnutej časti potvrdiť v celom rozsahu. Poukázala na skutočnosť, že úver splácala riadne a včas až na poslednú splátku, ktorú zaplatila s omeškaním v dôsledku nesprávnej informácie zo strany banky a jej hospitalizácie, ktorá jej znemožnila skontrolovať splatenie splátky. Žalobcovi okrem požičaných 20 000 Sk zaplatila navyše 10 000 Sk, takže pri zaplatení uplatnenej zmluvnej pokuty 25 000 Sk by jeho zisk predstavoval 175 %, čo nie je v súlade so zásadami poctivého obchodného styku. Navyše, okolnosti, ktoré spôsobili jej omeškanie so splatením poslednej splátky,

žalovaná žalobcovi včas oznámila, ten však namiesto ľudského prístupu zvolil vymáhanie pokút.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP na nariadenom pojednávaní podľa § 214 ods. 1 OSP v neprítomnosti riadne predvolaných účastníkov, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Žalobca podal odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) OSP, teda namieta, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Takýto odvolací dôvod je daný v prípade, že súd prvého stupňa na správne zistený skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis alebo správne aplikovaný právny predpis nesprávne vyložil. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil skutkový stav správne a dostatočne, napokon v tomto smere nemá námietky ani odvolateľ. Keďže uplatnená pohľadávka vyplýva zo zmluvy o úvere, súd prvého stupňa rovnako správne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže v prípade tohto zmluvného typu ide o absolútny obchod, takže nie je relevantné, že žalovaná nie je podnikateľkou.

S prihliadnutím na všetky okolnosti tohto obchodného záväzkového vzťahu dospel odvolací súd k záveru, že aj výklad príslušných ustanovení Obchodného zákonníka súdom prvého stupňa je správny.

Podľa § 301 Obchodného zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, a to až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta. Na náhradu škody, ktorá vznikla neskôr, je poškodený oprávnený do výšky zmluvnej pokuty podľa § 373 a nasl.

Citované ustanovenie zakladá oprávnenie súdu neprimerane vysokú zmluvnú pokutu znížiť, pričom jej primeranosť posudzuje najmä s prihliadnutím na hodnotu a význam povinnosti, ktorej splnenie zmluvná pokuta zabezpečuje. V danom prípade bol zmluvnou pokutou zabezpečený záväzok žalovanej splniť riadne a včas všetky splátky poskytnutého úveru, konkrétne šesť splátok po 5000 Sk na splatenie úveru vo výške 20 000 Sk. Žalovaná sa dostala do omeškania s platením poslednej, šiestej

splátky z dôvodov uvedených vyššie, ktorá bola splatná 15. apríla 2004 a zaplatená 14. mája 2004, teda v čase podania žaloby bol splatený už celý úver. Výška dohodnutej zmluvnej pokuty pritom nebola závislá ani od počtu splátok, ktoré neboli zaplatené včas, ani od dĺžky omeškania.

Odvolačí súd sa preto s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že požadovaná zmluvná pokuta bola v tomto prípade neprimerane vysoká a použitie moderačného oprávnenia bolo opodstatnené. Zákon umožňuje zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty po výšku škody, ktorá veriteľovi vznikla porušením zabezpečovanej zmluvnej povinnosti. Súd prvého stupňa pokutu znížil z uplatnenej výšky 25 000 Sk na 5000 Sk, pričom otázkou vzniku prípadnej škody sa nezaoberal, žalobca ale v odvolaní túto skutočnosť nenamietal, takže na ňu nebolo potrebné prihliadnuť.

Vzhľadom na uvedené, dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, preto ho v odvolaní napadnutej časti podľa § 219 OSP potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnej žalovanej nevznikli trovy odvolacieho konania, preto jej nebola priznaná ich náhrada.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 4. júna 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: